

EL REPORTATGE

Benefactors de l'Hospital (I)

L'11 de novembre publicàvem un reportatge sobre la figura de Francesc d'Assís Ribas Serra, el bust del qual es troba als jardins de l'Hospital General de Granollers. A l'es-

querra, mirant a la porta del pavelló central, hi ha un bust dedicat "Al benemèrit Dr. Fàbregas". Va ser erigit per deixar testimoni de l'impuls que el matrimoni barceloní

format pel Dr. Francesc Fàbregas Mas i Faustina Mata Guerrero, va donar a la construcció de l'Hospital. Uns rendistes amb una vida per fer-ne una novel·la.

VIURE PER LA CARITAT

LLUÍS TINTÓ

Granollers En aquest treball que encetem avui i es clourà la setmana que ve, es deixa constància, que si bé l'acció del matrimoni Fàbregas-Mata fou determinant per reprendre unes obres aturades i acabar el projecte de l'Hospital, les donacions que van fer a Granollers són només una mostra de l'obra filantròpica que es portaven entre mans i que beneficià sobretot Barcelona, i també Olot, Ripoll i Sigüenza (Guadalajara). A part de donar notícia de la seva aclaparadora prodigalitat benèfica, també es fa referència a l'entorn familiar i l'origen de llurs fortunes personals, que els permeteren una vida de rendista.

Faustina Mata i Guerrero neix a Barcelona el 18 d'agost de 1866. A la Biblioteca Comarcal Lambert Mata de Ripoll, es conserva correspondència entre la mare, Carolina Guerrero, i el seu nebot Lambert, que vivia a Barcelona. També hi ha alguna carta entre Lambert i la seva cosina Faustina. Per aquestes cartes es pot seguir el trajecte viatger per tot Espanya de Carolina i els seus fills entre els anys 1876 i 1898.

El germà de Faustina Mata, Manuel, que havia fet la carrera d'advocat, mor solter als 29 anys de tuberculosi pulmonar, el 22 d'agost de 1891, sense haver fet testament.

Per poder heretar els títols de deute públic, una butaca al Liceu i el terç de les propietats immobiliàries de la família, la mare i la germana procedeixen a realitzar la tramitació judicial corresponent i un cop resolta la protocolització el 4 de febrer de 1892 davant del notari establert a Barcelona Ignasi Plana i Escubós (Olot 1863-Barcelona 1903).

Fa de mal dir si el notari i la Faustina es van conèixer aquest dia. Potser perquè pretenia conquerir el cor de la mare, abans de demanar la mà de la filla, el notari Ignasi Plana va llençar una floreta a la seva futura sogra i en el text de l'acta que protocolitzava la resolució judicial adjudicava només 25 anys a Carolina Guerrero, quan en realitat en aquell moment en tenia 65.

Com no podia ser d'altra manera amb una estratègia tan directa, Ignasi Plana i Escubós i Faustina Mata i Guerrero es casaven a l'església de Santa Anna de Barcelona el 15 d'octubre de 1893. El matrimoni no va tenir fills. Mentrestant,



Foto d'època. Faustina Mata i el seu marit, Francesc Fàbregas

Faustina i la seva mare acreixien el seu patrimoni immobiliari amb cases al carrer de Bailèn, ronda de Sant Perè, carrer d'Ausiàs Marc, de Girona i de Sant Carles de Sarrià.

Ignasi Plana, notari i previsor, feia testament a la notaria d'Adrià Margarit, el 27 de març de 1897, deixant hereva universal la seva esposa Faustina. Del patrimoni immobiliari es coneix una casa a Vilanova i la Geltrú i una altra a Olot en el cèntric passeig del Firal, batejat després de 1936 amb el nom de passeig de Miquel Blay. El primer marit de Faustina Mata morí a Barcelona el 10 de juliol de 1903 a l'edat de 39 anys.

Faustina Mata, en una operació que s'allargaria set anys, del 1907 al 1914, ajuda a executar l'herència d'Antoni Escubós, l'oncle matern primogènit del seu marit, mort trenta anys abans i llavors compra amb esplendidesa les propietats de Bellaire, el Vilar, el Molí de la Torre, Frigola o Farigola, l'Hort

tancat i el mas de les Tries. Indemnitza usdefruits i extingeix, sufraga, allibera i cancel·la totes les càrregues. La generositat a l'hora de comprar-ho és una suposició que es veu subratllada pel fet que l'any 1934, quan els marmessors executen el testament de Faustina Mata, ho posen altre cop a la venda fiant-se del valor escriturat, però només en treuen la meitat del que esperaven.

Ser hereu no era cap ganga si no es tenia una fortuna líquida prou forta per pagar legítimes i dividir herències complicades.

Faustina Mata va tenir una actitud protectora cap a la família d'Olot. En el seu testament els destinava el que ella havia heretat d'Ignasi Plana en valors borsaris i la casa del passeig del Firal i els concedia l'usdefruit del mas de les Tries a Sant Cristòfor les Fonts, a Olot. Aquest usdefruit s'allargaria fins al 1983 i un cop extingit va passar al propietari final, que és l'Hospital d'Olot, amb l'obliga-

ció d'oferir 24 misses cada any per les ànimes de la família Fàbregas-Mata.

El juliol de 1928, quatre anys després de la mort de Faustina Mata, un seu nebot el Dr. Manuel Plana i Plana, (Olot 1893-Granollers 1953), entrava a l'Hospital de Granollers com a interí gratuït. Poc temps després n'era nomenat director. El desig del seu primer marit havia afavorit aquest nebot i fillol, més enllà de la vida i les voluntats testamentàries. El gruix íntegre de la fortuna i les propietats immobiliàries de la família Mata tindrien un altre destí.

EL DOCTOR FÀBREGAS

Francesc de Paula Fàbregas i Mas, neix a la casa dels adobers del carrer del Portal Nou número 2 de Barcelona, l'11 de novembre de 1857.

Cursà estudis de medicina i cirurgia i es llicencià el 1880. L'any 1883 ingressa a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya que presidí del 1911 al 1913; fou vice-president del primer Congrés de Metges de Llengua Catalana celebrat a Barcelona el juny de 1913, que presidí el seu amic l'eminent catedràtic Dr. Miquel Àngel Fargas i Roca (Castellterçol 1858 - Barcelona 1916). Quan ja havia abandonat l'exercici de la medicina continua col·laborant amb l'Acadèmia. El patrimoni més preuat de l'Acadèmia és la seva biblioteca i amb motiu d'un dels seus sovintejats trasllats, aquest cop a la via Laietana 31, el Dr. Fàbregas sufraga la construcció del mobiliari. Per aquest motiu es va acordar nomenar-lo Acadèmic de Mèrit i en recordança col·locar, el 8 de novembre de 1931, la placa de marbre verd que encara avui es pot contemplar a l'estatge actual del passeig de la Bonanova 47, 3ª de Barcelona.

El 1891 entra a formar part de la Societat Econòmica Barcelonense d'Amics del País, i forma part de la junta com a vice-secretari els anys 1900 i 1901. Hi ha la possibilitat que concidissin amb Francesc Ribas en els actes socials d'entrega de premis, però en tot cas Francesc Ribas no entra a l'Econòmica fins el 1913 i formà part de les juntes el 1923 i 1924.

El Dr. Fàbregas a la seva mort llegà les terres de Calella i Pineda a la Societat Econòmica Barcelonense, perquè amb l'import de la seva venda es fundi un premi anual per recompensar a personal de servei.

La família Fàbregas

LL.T.

Granollers Joan Fàbregas i Peix (Barcelona 1815-1889), industrial adober, era fill de Joan Fàbregas, fabricant, i de Maria Peix, tots dos de Barcelona. Es casa amb Maria Mas i Esparvé, de Barcelona, amb qui tindria cinc fills: Josep (1840-1901), Cristòfor (1845-1892), Francesc (1857-1933), Teresa, i Maria. Joan Fàbregas mor a l'edat de 74 anys, el 14 de juliol de 1889. Al testament fet l'any anterior, el 27 de setembre de 1888 davant el notari Joaquim Nicolau i Bujons, de Barcelona, deixava la casa i el negoci d'adobats del carrer Vermell al seu fill segon, Cristòfor, l'usdefruit dels béns a la seva esposa i hereus universals a tots els fills exceptuant el primogènit. Josep Fàbregas rebé un llegat amb diners per cobrir just els drets legítims i d'esponsals. A la part final del testament el seu pare ho explicava així: "No incloc entre els meus hereus el meu fill Josep, perquè la seva posició és molt folgada i li prego insistentment que per la seva part no qüestionï aquesta herència."

Josep Fàbregas i Mas era llicenciat en medicina i cirurgia, però es dedicà preferentment als crèdits hipotecaris on va fer fortuna comprant i executant crèdits vençuts. Va morir a l'edat de 60 anys, el 18 de febrer de 1901, havent fet testament el 15 d'abril de 1899 davant el notari de Barcelona Josep Ferrer i Bernadas on declarava no tenir fills i descendents ni altres hereus forçosos. Va nomenar comptador liquidador de l'herència el seu amic i secretari de l'Audiència Marcel·lí Martino i Medina amb totes les facultats per fer inventari i repartir-ho amb els seus hereus que són els seus germans Francesc i Maria, i el seu nebot Joan Fàbregas i Fontrodona, fill de Cristòfor. El comptador va instituir una renda per a la vídua Rosa Campmany i Clavé. D'aquesta distribució, el seu germà Francesc va rebre tres peces de terra a Calella conegudes per la Cabra, la Patona i la Torreta, una a Pineda de Mar i a l'antic municipi de Palou les cases i terres dels vilars del Junyent, Torre de les Aigües i cal Sant. Aquestes antigues heretats abasten bona part del pla de Palou, des de la carretera de Montmeló, ara dita Interpolar, fins a tocar el nucli urbà de Granollers a l'actual carrer de l'Alguer. Josep Fàbregas les havia comprat el 1880.

La família Mata

L.T.

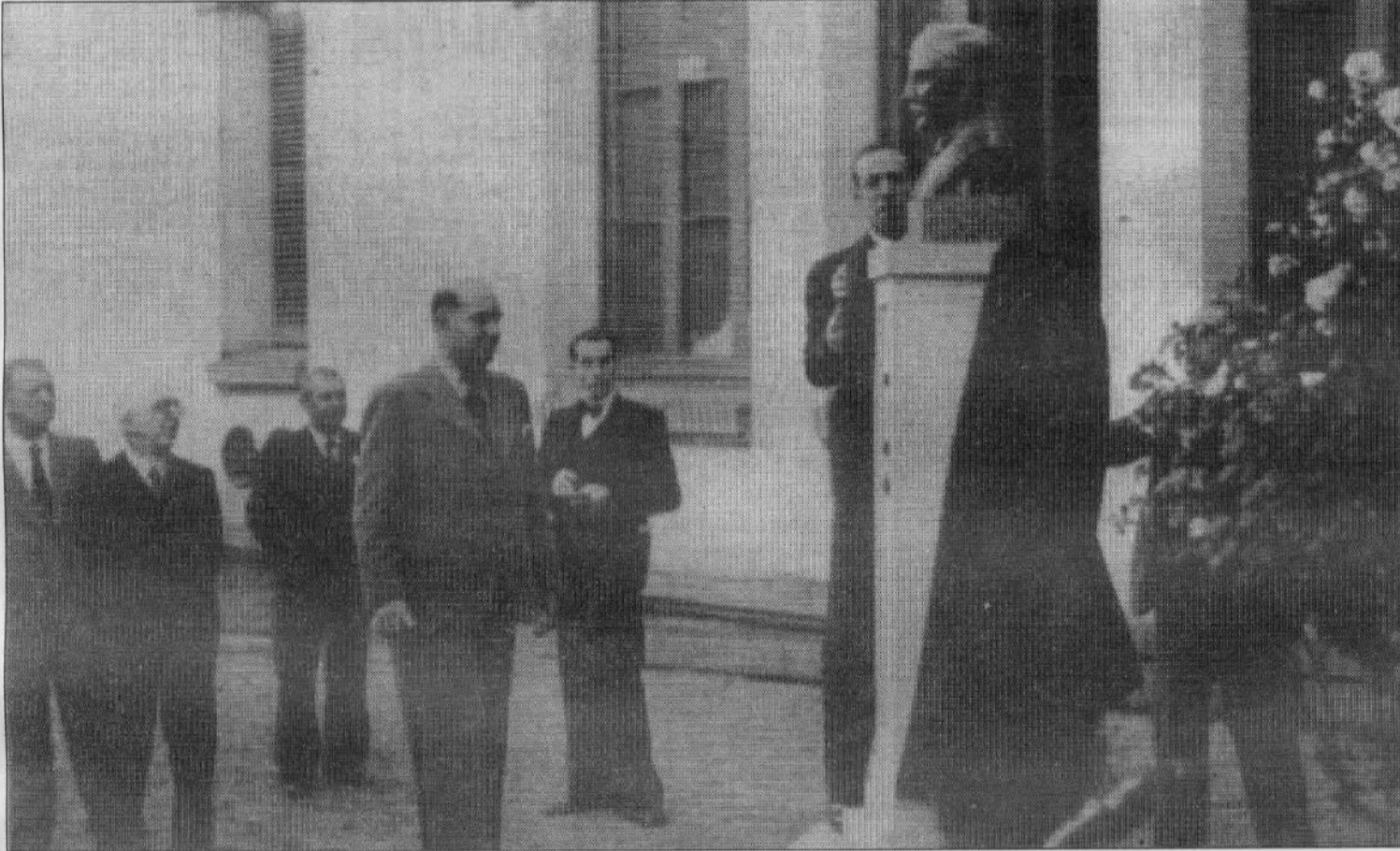
Granollers Joan Baptista Mata i Sirvent (Ripoll 1815-Barcelona 1870) era fill de Joan Mata, fabricant de Ribes de Freser, i d'Antònia Sirvent, de Ripoll. Arran de la destrucció de Ripoll el 1839 durant la guerra dels set anys, la família es traslladaria a Barcelona.

Joan B. Mata es casa amb Carolina Guerrero i Garcia (Alhaurín el Grande - Màlaga 1827 - Barcelona 1906), filla d'un hisendat d'aquella població. El matrimoni Mata-Guerrero tindria tres fills: Manuel (1862-1891), Faustina (1866-

1924) i Joana (1870-1871).

Joan Baptista Mata va morir l'1 de juliol de 1870. La vídua, Carolina Guerrero, amb els fills encara petits, inverteix diners propis i dels seus fills en propietats immobiliàries, afegint a una finca heretada al carrer Diputació, cases als carrers Tantarantana, Escudellers-Aglà, i Fontanella, de Barcelona. Aquesta última sola, la més ben situada, va ser comprada per 400.000 pessetes. Les propietats s'escripturarien a nom de Carolina Guerrero i els germans Manuel i Faustina Mata. El seu pare va deixar un llegat de 1.000 pessetes a l'Hospital de la Santa Creu.

El tàndem Ribas-Fàbregas, clau en la construcció de l'Hospital



L'alcalde de Granollers, Artur Gasset, inaugurant el bust al Dr. Fàbregas, l'any 1935

Asil que té la construcció aturada en esgotar-se els diners de la subscripció popular. La nostra felicitació a la junta del Nou Hospital Asil i sobretot al seu zelós i actiu president Francesc Ribas”.

El Dr. Fàbregas es va engrescar en la construcció de l'Hospital i a part de costejar l'acabament de les obres del pavelló de llevant, en les seves visites es comprometia a noves aportacions. Es fa càrrec del mobiliari del pavelló de Santa Faustina; de la instal·lació i l'equipament d'un quiròfan; de piques i banyeres del pavelló de Sant Enric dedicat a convent; o d'una primera quantitat per arrencar el projecte del futur pavelló de Sant Esteve.

El diumenge 3 de setembre de 1924 a les 5 de la tarda es descobria al pavelló de Santa Faustina la placa que perpetuava el nom del Dr. Francesc Fàbregas i Mas. *La Gralla* (1924, núm. 171) donava la notícia de l'assistència de l'Ajuntament en corporació, totes les autoritats locals, la junta de construcció de l'Hospital, el rector de la Universitat de Barcelona, el president de la Mancomunitat de Catalunya i els diputats Marimon i Robert.

El 1927, el Dr. Fàbregas entrava a formar part de la junta del patronat de l'Hospital.

Després de la seva mort, igual que a Francesc Ribas, el patronat encarregava un bust en honor seu que s'instal·là als jardins de l'Hospital. L'obra, realitzada per l'escultor olotí Josep Llitjós i Bassols, va ser descoberta el dijous 29 d'agost de 1935. Els honors van anar a càrrec de Josep Coma i Clapés, advocat i home de lletres establert a Granollers. En representació de la família del Dr. Fàbregas presidí l'acte Damià Ribas i Barangé. Un granollerí Fill Predilecte de la Ciutat, Joan Parera i Casanovas, es va encarregar de totes les despeses de l'homenatge.

LLUIS TINTÓ

Granollers El 15 de febrer de 1906, Francesc Fàbregas entra de soci al Reial Automòbil Club de Catalunya, nom que pren aquest mateix any l'Automòbil Club de Barcelona fundat el 1903. Quan ja era membre de junta, el 1913 és elegit president del RACC fins al 1917 i continuarà formant part de les juntes de l'entitat fins al 1923.

Si no es coneixien abans amb Francesc Ribas ho van fer a les juntes del RACC a partir de 1913 quan aquest assumia responsabilitats de comissari de les diverses curses automobilísti-

ques.

Aquesta coneixença fou decisiva per interessar el Dr. Fàbregas en les dificultats de finançament que passava la junta de construcció de l'Hospital i Asil de Granollers.

L'amistat de les dues famílies va anar més enllà dels formalismes o les coincidències. Francesc Ribas és un dels quatre marmessors de l'herència de Faustina Mata el 1924, i àdhuc del testament fet el 1931 pel Dr. Fàbregas, tot i que Francesc Ribas feia dos anys que era mort. El Dr. Fàbregas fou padrí de noces del seu fill Damià Ribas i Barangé quan el 3 de novembre de 1926 es casa a

l'església de la Concepció de Barcelona amb Maria Barangé i Camp.

A partir de 1913, sota l'empenta de Francesc Ribas, la vila de Granollers s'embarca en la construcció d'un nou hospital compost de tres pavellons, segons projecte de l'arquitecte Josep M. Miró i Gibernau.

El desembre de 1914 es començava a construir el pavelló situat a llevant finançat per subscripció popular. Set mesos després arrencava el pavelló de ponent pagat íntegrament i directament al constructor Antic Barnils pel generós comerciant Jaume Corbera, que havia estat captat per Francesc Ribas.

El gener de 1917 el pavelló de ponent, denominat de Sant Jaume, està a punt d'acabar-se, mentre que el de llevant està aturat en haver-se esgotat els recursos de la subscripció popular.

FÀBREGAS SALVA LA CONTINUÏTAT DE LES OBRES

En aquesta situació, Francesc Ribas es treu el segon as de la màniga. *La Comarca* (1917, núm. 193) ho presentava així: "l'eminent metge de Barcelona Dr. Francesc Fàbregas, hisendat d'aquesta comarca, (...) ha ofert costejar les obres que falten per acabar la casa

Fill adoptiu de la ciutat

L.T.

Granollers Les finques de Palou eren visitades pel Dr. Fàbregas a tot estirar un parell de vegades l'any, i estaven sota la tutela d'administradors que li rendien comptes a Barcelona.

El 1920 cedeix terrenys, juntament amb els de cal Ronces, per fer el camí que uniria la parròquia de Sant Julià amb la carretera del Masnou. L'Ajuntament de Palou batejaria aquest nou vial com el passeig del Dr. Fàbregas. Entrant per la carretera, a mà esquerra hi ha un rústic pedrot que ho rememora.

El 1927 les converses per agregar Palou a la ciutat de Granollers estaven molt avançades. Coincidint amb aquest fet,

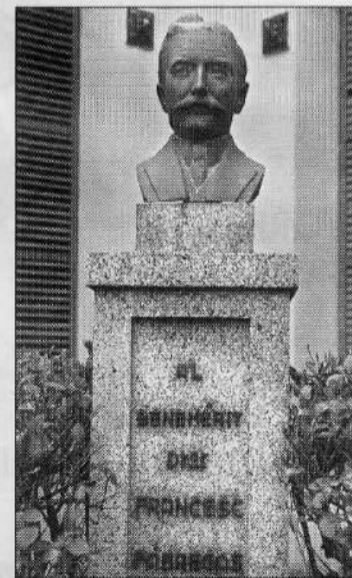
corria el rumor que el Dr. Fàbregas cediria terrenys per fer una escola. L'Ajuntament de Granollers proposava la fusió el 3 de maig de 1927, Palou decidia l'agregació per acord del 29 de maig; el de Granollers acordava acceptar-la en sessió de la Comissió Municipal Permanent del 2 de juny; la *Gaceta de Madrid* ho publicava al número 303 del 30 d'octubre de 1927; i entrava en vigor l'1 de gener de 1928.

TOT A PUNT PER L'ESCOLA

El desembre de 1927 l'Ajuntament de Granollers i el Dr. Fàbregas ja estaven en converses per tirar endavant l'escola. Les escriptures de cessió dels terrenys es firmaren davant del

notari Josep M. Aguirre i Serrat-Calvó de Barcelona el 24 de febrer de 1928 i l'1 de juliol de 1929 amb condicions sobre els terminis de construcció, inauguració i ús futur de tal manera que revertiria la propietat als hereus del donant si deixés d'utilitzar-se com a escola. El setembre de 1924 en inaugurar-se l'escola Celestí Bellera a can Bassa, la de Palou quedà en desús. Aquest setembre va fer vint anys que va deixar de ser escola.

El nou gest del Dr. Fàbregas determinà que el consistori de Granollers acordés el 29 de març de 1928 nomenar-lo Fill Adoptiu de la Ciutat. El pergamí s'encarregà al jove estudiant Marià Lassús i portat en comissió al domicili barceloní de l'ho-



Detall del bust de Fàbregas

menatjat.

L'arquitecte Jeroni Martorell va fer el projecte de la nova escola i es va inaugurar el dijous 8 de setembre de 1932. L'Ajunta-

ment havia acordat dos dies abans denominar-la amb el nom del Dr. Fàbregas, però aquest no ho va acceptar.

EL MATRIMONI FÀBREGAS-MATA A OLOT

Francesc de Paula Fàbregas i Faustina Mata s'havien casat a Barcelona el 16 de febrer de 1905 i establert la residència a casa d'ella al carrer de Fontanel·la, 7. El matrimoni tampoc tingué fills. L'any següent, el 6 de maig de 1906 moria a Barcelona Carolina Guerrero i García, mare de Faustina. El seu patrimoni immobiliari, que compartia amb Faustina des de la mort del seu fill Manuel, el deixa al nou gendre, el Dr. Fàbregas. A partir d'aquest moment sovintegen els viatges del matrimoni a Olot, on Faustina comprava les finques de la família Escubós.

EL REPORTATGE

Benefactors de l'Hospital (II)

Amb el reportatge d'avui, es conclou el treball que deixa constància de l'obra filantròpica duta a terme pel matrimoni format per Francesc de Paula Fàbregas Mas i Faustina

Mata Guerrero. Les seves obres benèfiques no només van afavorir Granollers, sinó també Barcelona, Olot, Ripoll i Sigüenza. L'empremta que van deixar a Palou també és sig-

nificativa. A la mort del doctor Fàbregas, 46 famílies van accedir a la propietat de les cases on vivien i de les terres que treballaven. Un gest que no s'ha oblidat.

La dedicació als necessitats

LLUÍS TINTÓ

Granollers El 28 de gener de 1919 el Dr. Fàbregas és nomenat vocal de la junta reunificada de les cases de Maternitat i de Caritat de Barcelona, que encapçalava el president de la Diputació provincial.

Quatre anys més tard, el 12 d'octubre de 1923 era elegit per ocupar una de les dues vice-presidències. Càrrec que ocuparia fins al 1933.

El Dr. Josep Cornudella, a la pàgina núm. 11 de l'opuscle titulat *Espíritu de Caridad*, publicat l'any 1940, explicava així el nomenament: "Fou un encert nomenar membre de la junta de la casa de la Caritat el Dr. Fàbregas, perquè la seva espontània inclinació a la beneficència va trobar camp adobat per desenvolupar-la. I en aquesta activitat l'acompanyà també la seva esplèndida esposa, Faustina Mata".

Tant per la versió del Dr. Cornudella, com per les actes del patronat de les cases de Maternitat i Caritat es coneix que el matrimoni Fàbregas-Mata fins al 1924, en què morí Faustina, i el Dr. Fàbregas en solitari fins a la seva mort el 1933, feien el pelegrinatge per la casa de la Caritat al carrer de Montalegre i per les noves instal·lacions d'Horta. Gairebé cada dia feien acte de presència per socórrer



El matrimoni Fàbregas-Mata es va interessar molt per l'Hospital de Granollers

les necessitats que s'anaven presentant.

Instituíren la festa dels Reis, i es feren càrrec de les despeses de comprar joguines, primer sols i més endavant amb la col·laboració d'altres benefactors. Feien de padrins quan s'administrava el sagrament de la confirmació, cosa que representava pagar el vestit de tots els nois i noies que el rebien. Aportaven les quantitats necessàries

per celebrar esplèndidament els àpats de les festes assenyalades com Nadal, Pasqua i altres.

En aquest context es pot entendre l'anècdota que expliquen a Palou, quan un masover li regateja l'anyada a causa dels tres fills que té per alimentar i el Dr. Fàbregas li respon que ell en té més de tres-cents. Per altra banda, ha quedat la fama que els seus lloguers eren assequibles i no collaven.

En els llibres de sessions del patronat de les cases de Maternitat i de Caritat és un no parar de cites a les actes deixant constància d'aportacions desinteressades per al funcionament de la institució: mantes, llits, tauletes, dos aparells cinematogràfics, cinc butaques de barberia, una taula d'operacions, un quiròfan i una sala de raigs X,

que contra l'opinió del Dr. Fàbregas va acabar portant el nom de la seva esposa, ja que no permeté que hi posessin el seu.

EL TESTAMENT DE FAUSTINA

Faustina Mata i Guerrero, l'esposa del Dr. Fàbregas morí a Barcelona el 20 d'octubre de 1924. De la seva mort publicaren notes necrològiques *El Deber* d'Olot, *La Gralla* de Granollers i *La Publicitat* de Barcelona. El patronat de les cases de Maternitat i de Caritat havia de reunir-se aquell mateix dilluns dia 20 i va suspendre la sessió. A l'acte del 30 d'octubre aprovaven les distincions que féu la presidència a l'acte de l'enterrament.

A la sessió del 27 de novembre el Dr. Fàbregas agràia les mos-

tres de condol i feia un donatiu de 5.000 pessetes en memòria de la seva difunta esposa, que devia ser la quantitat mínima perquè la junta acordés gravar el nom de la finada a les làpides dels benefactors al pati de l'asil, avui desaparegut.

Com ja s'ha dit, Faustina Mata deixà als familiars d'Olot el que havia rebut per herència del seu primer marit. Tret d'això, en el testament nomena el seu marit, Francesc de Paula Fàbregas i Mas, hereu universal vitalici de tots els béns de la seva propietat. En el cas que el seu marit hagués mort abans que ella, o en tot cas després de la mort del Dr. Fàbregas, si aquests béns encara existien en preveia la destinació final.

La figura de l'hereu universal és prou clara. Però l'afegit de vitalici li dona unes característiques ben singulars. Si l'hereu no havia adinerat i liquat el patrimoni rebut, a la mort de l'hereu es complirien les voluntats del testador. A diferència de l'usdefruit, que no permet vendre ni hipotecar sinó només gaudir-ne i treure'n rendes, l'hereu universal vitalici pot gastar-s'ho, però si no ho fa, després de la seva mort seguirà la destinació prevista inicialment, igual que l'usdefruit, per la testadora.

No cal dir que tots els previsibles i coneguts hereus finals de Faustina Mata van tractar amb exquisidesa el Dr. Fàbregas els nou anys que la va sobreviure.

El gener següent (*Gaceta de Madrid* 1925, núm. 1), el govern de l'Estat concedia la Gran Creu de l'Orde Civil de Beneficència amb distintiu blanc al doctor en medicina Francesc Fàbregas. El 10 de març de 1925 una comissió formada pel president de la Mancomunitat de Catalunya, Alfons Sala i Argemí, i diversos membres del Consell General es traslladaren al domicili particular del Dr. Fàbregas per fer-li entrega de la distinció.

Pere González
PERRUQUERIA

14è ANIVERSARI Vine a buscar el teu regal

OBERT de dilluns a dissabte de les 9 del matí a les 7 del vespre

Pge. Sant Bartomeu, 4 - Tel. 870 46 24 - GRANOLLERS - P Gratuït
C/ Girona, 96-98 - Tel. 840 12 39 - GRANOLLERS
I TAMBÉ A SABADELL I BARCELONA

Florenza
RESTAURANT

Av. Pompeu Fabra, 24 - Tel. 568 17 45 - 572 06 97
Fax 572 15 06 - Montmeló

MENÚ DE DEGUSTACIÓ DE LA TARDOR

- Amanida de Llagostins amb Llenties i Vinagreta de Mostassa
- Peix de Roca amb el Suc de Calamarssets i Cruixents de Porros
- Filet de Bou amb Crosta de Fines Herbes Aromàtiques
- Degustació de Reboster

Preu: 3.750 PTA

SALÓ AMB TELÈFON I FAX
PER A DINARS DE TREBALL

Coneix els nostres salons privats?
PRODUCTES DE TEMPORADA
(Cal reservar taula)

Testament pensant en molts

Actituds molt ingrates

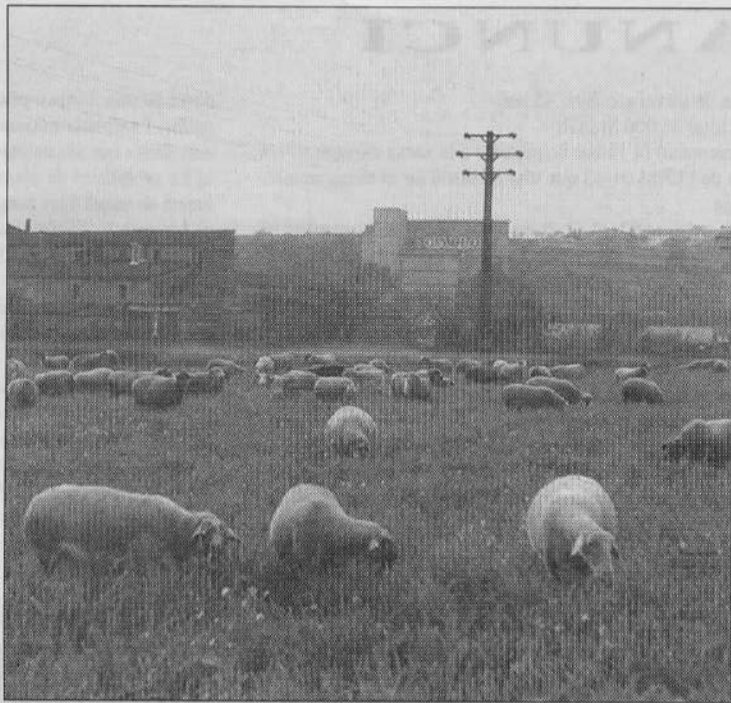
L.T.

Granollers A grans trets, els hereus de Faustina Mata foren l'Hospital de Ripoll, a qui deixa la propietat de la casa del carrer Tantarantana, i el seu cosí germà Lambert Mata i Sala, a qui en deixa l'usdefruit.

Lambert Mata va morir el 29 de gener de 1931, i va deixar la seva biblioteca a l'Ajuntament de Ripoll amb 16.000 volums, 1700 anteriors al segle XVIII. A l'actual Biblioteca Comarcal Lambert Mata de Ripoll, creada als anys trenta, s'hi conserva la col·lecció de llibres i també correspondència de la família Mata.

Deixa accions a l'Hospital de Sigüenza (Guadalajara); 50.000 pessetes per constituir renda a l'Hospital de Granollers; obres d'art al Museu Municipal de Barcelona; una casa a la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona per a obres benèfiques; mitja llotja del Liceu o una quantitat equivalent al seu preu a l'Hospital Clínic de Barcelona; i diners i immobles suficients per construir tres pavellons sanitaris. El primer al complex de Maternitat de les Corts amb el desig que es perpetuï el nom de la donant: Faustina Mata i Guerrero. El segon pavelló en el projecte dels edificis d'Horta de la nova casa de Caritat, a nom del seu pare Joan Baptista Mata i Sirvent. I el tercer pavelló a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau dedicat als tuberculosos, amb el nom del seu germà Manuel Mata i Guerrero que morí d'aquesta malaltia.

Al complex de les Corts, l'edifici número 1 de Maternitat, obra de l'arquitecte Josep Goday i Casals es va inaugurar el 1942 i no va portar mai el nom de Faustina Mata, sinó el de Pavelló Blau. És l'únic que avui encara està destinat a Maternitat, situat al carrer de Sabino Arana cantonada Dr.



El testament de Fàbregas va afavorir molts veïns de Palou

Salvador Cardenal.

A Horta, el 1927 l'arquitecte provincial Joan Rubió i Bellver fa el projecte amb un gran pavelló de 24.000 metres de sostre edificat denominat pavelló de Llevant. Complementava el projecte, segons Antonio González i Jordi Isern a *32 monuments catalans* (Diputació de Barcelona, 1985), una església dedicada a santa Faustina que no es va construir.

El pavelló de Llevant durant la construcció va canviar de nom i va rebre el de Francesc Macià el 1934, el del beat Salvador d'Horta el 1942, i novament pavelló de Llevant quan l'arquitecte Manuel Baldrich i Tibau l'incorpora l'any 1953 a un projecte nou i més ambiciós. Fruit d'aquest fet es remodelen les façanes i la coberta per harmonitzar-ho amb el complex que s'acabaria denominant Llars Anna M. Gironella de Mundet el 1957.

A l'Hospital de Santa Creu i Sant Pau el pavelló, obra de Damià Ribas i Barangé, el va construir la societat Ribas i Pradell. S'inaugurava el 1940 sota la denominació de pavelló de Santa Faustina, inicialment

dedicat als tuberculosos i actualment a psiquiatria.

EL TESTAMENT DEL DR. FÀBREGAS

Francesc de Paula Fàbregas i Mas, morí a Barcelona el 15 de desembre de 1933, havent fet testament el 4 de desembre de 1931, i el 6 i 7 de desembre de 1933 davant el notari de Barcelona Josep M. Aguirre.

Es van publicar necrologies a *L'Altaveu de Ripoll*, *El Deber d'Olot*, *La Gralla* de Granollers, el *Bulletí* del Centre Excursionista de Catalunya de Barcelona i les esqueles de rigor a la premsa de Barcelona i d'Olot.

La Gralla (1933, núm. 629) en parla de la seva mort deia: "Vocal de la junta del patronat de l'Hospital Asil de Granollers, sense cap lligam d'ordre familiar ni de cap altre ordre, sinó tan sols per la seva amistat amb aquell altre patrici que fou Francesc Ribas, el Dr. Fàbregas es convertí en un dels principals propulsors i sostenidors del nostre Hospital Asil. (...) Dificilment la seva obra tindrà un

continuador tan desinteressat com ho fou ell".

En el seu testament el Dr. Fàbregas deixava les terres de Calella i Pineda a la Societat l'Econòmica com s'ha dit abans; un llegat per perpetuar la festa de Reis a la casa de Caritat; llibretes d'estalvi per als nois i noies de la casa de Caritat i la resta s'afegia als criteris marcats per la seva esposa Faustina: deixar en mans dels marmessors testamentaris designats, llibertat per adinerar tots els béns i distribuir-los entre les cases de Maternitat i de Caritat i l'Hospital de Santa Creu i Sant Pau.

Seria molt llarg especificar l'inventari de totes les finques i tots els valors, però pel cap baix van correspondre 1.250.000 pessetes a cada una de les tres institucions. Només dir que la casa del carrer de Fontanella núm. 7 de Barcelona, la va comprar la Caixa d'Estalvis de la Generalitat el 18 de maig de 1934 per 1.200.000 ptes.

ELS BENEFICIS AL PLA DE PALOU

Al pla de Palou, entre el 30 d'abril de 1935 i el 14 de febrer de 1936, s'escripturaren seixantadues compra-ventes i quarantais famílies van accedir a la propietat de les cases on vivien i de les terres que treballaven o que els eren veïnes. L'impacte social i econòmic d'aquest fet ha d'haver repercutit positivament en l'evolució posterior de l'antic municipi de Palou.

A les actes de sessions de les cases de Maternitat i Caritat es poden seguir les actuacions dels marmessors testamentaris. Laureà Plana i Plana fou l'encarregat de posar a la venda les finques de Faustina Mata a Olot i Begudà. I a Santiago Puig Llivina, li fou confiada la venda de les terres del Dr. Fàbregas a Palou. Damià Ribas i Barangé, col·laborà com a tècnic arquitecte a fer la divisió amb plànols i croquis.

L.T.

Granollers Només a partir de les actes no es pot concloure en quin percentatge el Pavelló Blau de la Maternitat i el de Llevant d'Horta van ser finançats per l'herència Fàbregas-Mata. Però això no és excusa per desatendre els desitjos testamentaris. No es pot oblidar per exemple que dels 175 milions que van costar les Llars Mundet, Artur Mundet va aportar-ne 40, exactament el 23% i la resta de les misses van sortir de la venda per part de la Diputació d'uns terrenys. I a ningú se li va ocórrer regatejar protagonisme al matrimoni Mundet; el nou equipament va ser batejat: "Llars Anna M^a Gironella de Mundet" i la parella va rebre la Gran Creu de l'Orde de Beneficència concedida pel govern.

Sobten coses com que els dos milions de pessetes que els marmessors del testament de Francesc Cambó destinaren al complex de la Maternitat, a les Corts, donessin per batejar un pavelló amb el seu nom, col·locar una placa a l'entrada i fer moltes barretades durant la inauguració el 4 de juny de 1957. I vint anys abans, en canvi, les cases de Maternitat i de Caritat juntes, havien ingressat dos milions i mig, provinents dels Fàbregas-Mata i no havien complert les voluntats testamentàries de batejar els pavellons que es van construir totalment o parcialment amb aquests diners, per tal de deixar un rastre que honorés la seva memòria. Tal com van saber fer ciutats com Olot i Granollers i institucions com l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona. Sembla talment com si una llosa sepulcral hagués clos el record de la seva obra. Li queda, però, a la Diputació de Barcelona, una responsabilitat. Com a hereva universal, és propietària, tal com consta al llibre de registre d'inhumacions, d'un panteó amb problemes de manteniment.

NOU PEUGEOT 306 COUPE S16.



PODERÓS I LLIURE

Aquest és el nou Peugeot 306 Coupé S16. Poderós. Lliure. Ràpid de reflexos. Fort de cor. Majestuós per la seva bellesa. Segur de si mateix. Àgil de moviments. Gran en el seu interior. Així és el nou Peugeot 306 Coupé S16. Poderós i lliure.

Gamma Peugeot 306: Models 3 i 5 portes i versions gasolina, diesel, turbodiesel i automàtic. Des d'1.556.000 ptas*.

*P.V.P. RECOMANAT PENÍNSULA I BALEARIS. (IVA, IMPOST DE MATRICULACIÓ, TRANSPORT I PROMOCIÓ INCLOSOS).

EUTRASA

ctra. de ribes, km 33 tel. 849 41 00 LES FRANQUESES
c/ torres i bages, 73 tel. 879 27 36 GRANOLLERS
c/ francesc macià, 87 tel. 570 60 46 MOLLET DEL VALLÈS

EL SEU CONCESSIONARI PEUGEOT



PEUGEOT